

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO

XIV

B

VAKAUSLAITOS

45

VAKAUSTOIMISTON KERTOMUS
VUODELTA 1935

HELSINKI 1936

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO

XIV

B

VAKAUSLAITOS

45

VAKAUSTOIMISTON KERTOMUS
VUODELTA 1935

HELSINKI 1936

Helsinki 1936. Valtioneuvoston kirjapaino.

Vakaustoimiston kertomus vakauslaitoksen toiminnasta v. 1935.

I. Vakauspiirit.

Maan jako vakauspiireihin on pysynyt ennallaan, maaseutuvakaustipiirien lukumäärän ollessa 38 ja kaupunkipiirien 31.

II. Vakauslaitoksen virkailijat ja toimenhaltijat.

Vakaustoimisto.

Vuoden alusta nimitettiin vakaustoimistoon ylimääräiseksi asistentiksi filosofiankandidaatti Heikki Malakias Miekk-oja.

Kesälomien aikana kesäkuun 15 päivästä elokuun 31 päivään sekä myöhemmin marraskuun 1 päivästä vuoden loppuun on vakaustoimistossa toiminut ylimääräisenä asistenttina filosofianmaisteri Ilkka Kalevi Sajanemi. Vuoden alusta lokakuun 31 päivään on vakaustoimistossa ollut laboratorioapulaisena erinäisten vakaustehtävien suorittamista varten ylioppilas Erkki Ilmari Eronen.

Vakaustoimiston ylimääräisellä assistentilla, filosofianmaisteri Väinö Vilhelm Borg'illa on ollut virkavapautta 1 kuukausi joulukuun 11 päivästä lukien.

Vakaajat.

Kuluneen vuoden aikana ovat kuolleet 18:nnen vakaustipiiriin vakaaja, maanmittausinsinööri Gideon Johannes Törnudd helmikuun 1 päivänä, Jyväskylän kaupungin vakaaja, filosofianmaisteri Aleksanteri Leppänen huhtikuun 17 päivänä sekä Porvoon kaupungin vakaaja, insinööri Karl Erland Lindroos heinäkuussa. Ero vaka-

jan toimesta on myönnetty 5:nnen vakaustipiiriin vakaajalle, maanmittausinsinööri Heikki Rafael Ilolle helmikuun 27 päivästä lukien, Kokkolan kaupungin vakaajalle, maanmittausinsinööri Arthur Ossian Methert'ille huhtikuun 1 päivästä, 37:nnen piiriin vakaajalle, maanmittausinsinööri Frans Oskar Immell'ille kesäkuun 22 päivästä, 34:nnen piiriin vakaajalle, maanmittausinsinööri Reino Ritvalle heinäkuun 1 päivästä, 30:nnen piiriin vakaajalle, maanmittausinsinööri Julius Evald Sjöstedt'ille syyskuun 27 päivästä ja 22:nnen piiriin vakaajalle, maanmittausinsinööri Johannes Laitiselle marraskuun 5 päivästä lukien.

Vakaustoimisto on nimittänyt uudeksi vakaajaksi 20:nteen vakaustipiiriin filosofiankandidaatti Arne Ahon tammikuun 29 päivästä lukien, 8:nteen piiriin maanmittausinsinööri Heikki Rafael Ilon helmikuun 27 päivästä, 5:nteen piiriin insinööri Kosti Johannes Hakoilan (Hjerpe) huhtikuun 6 päivästä, 19:nteen piiriin maanmittausinsinööri Reipas Yrjö Makkosen huhtikuun 6 päivästä, 18:nteen piiriin maanmittausinsinööri Reino Ritvalan toukokuun 14 päivästä, 34:nteen piiriin filosofiankandidaatti Heikki Vilhelm Hyyryläisen heinäkuun 26 päivästä, 37:nteen piiriin filosofianmaisteri Väinö Vilhelm Soanlinnan (Borg) elokuun 27 päivästä lukien ja 30:nteen piiriin maanmittausinsinööri Paavo Henrik Lapin joulukuun 11 päivästä lukien. Kaupunginvaltuustot ovat ottaneet kaupungin vakaajiksi Kokkolassa maanmittausinsinööri Gustaf

Immanuel Holmberg'in kesäkuun 1 päivästä lukien ja Jyväskylässä maanmittausinsinööri Karl Otto Salmenkiven kesäkuun 7 päivästä lukien.

Mainittujen toimien ollessa avoinna ovat vakaajan tehtäviä hoitaneet 37:ssä vakauspöytäkirjassa maanmittausinsinööri Frans Oskar Immell ja Jyväskylän kaupungissa maanmittausinsinööri O. E. Vaajakallio.

Täyttämättä on ollut Kajaanin kaupungin vakaajan toimi sekä Porvoon kaupungin vakaajan toimi edellisen vakaajan kuolemasta saakka. Vailla vakainaista vakaajaa on myös ollut 38 vakauspöytäkirja, jonka vakaajan toiminta on virkaatehtävänä hoitanut 36:n piirin vakaaja, maanmittausinsinööri Jaakko Fennander.

Astiankruunaajat.

Astiankruunaajien luettelosta on poistettu kuolleen Karl Edvin Englund 6:nneestä vakauspöytäkirjasta. Ero astiankruunaajan toimesta on myönnetty Johannes Gideon Gunnvik'ille 5:nneestä vakauspöytäkirjasta ja Antti Komulaiselle 34:nneestä vakauspöytäkirjasta.

Vakaustoimisto on ottanut astiankruunaajaksi 5:nteen vakauspöytäkirjasta kalastaja Oskar August Blomqvist'in.

Vuoden lopussa oli astiankruunaajien lukumäärä 108.

III. Vakaustoimiston toiminta.

Kokoukset.

Vakaustoimisto on pitänyt kuluneena vuonna 8 kokousta, joissa pidetyt pöytäkirjat sisältävät yhteensä 87 pykälää. Puheenjohtajana on kaikissa kokouksissa toiminut pääjohtaja Väinö Ahla.

Kiertokirjeet.

Vakaustoimisto julkaisi kesäkuun 30 päivänä etupäässä järjestysviranomaisia varten tarkoitettua kiertokirjeen n:o 22 mitaamis- ja punnitsemisvälineiden tarkastuksessa varten otettavista seikoista. Vuoden

1935 aikana hyväksytyjen mitaamis- ja punnitsemisvälineityyppien rakenteesta ja vakaamisesta annettiin vakaajille jouluun 31 päivänä kiertokirje n:o 23.

Kirjeenvaihto.

Vakaustoimistossa on vuoden kuluessa valmistettu ja lähetetty valtioneuvostolle ja eri ministeriöille 11 kirjelmää tai toimituskirjaa sekä muille virastoille ja laitoksille 611. Vakaustalouden virkamiehille on lähetetty 421 kirjettä ja toimituskirjaa. Kun otetaan lukuun ulkomaisille vakaustalouksille ja yksityisille henkilöille ja laitoksille lähetetyt kirjeet, joiden lukumäärä on ollut 204, on valmistettujen toimituskirjojen luku 1 247, vastaavan luvun edellisenä vuonna ollessa 2 604.

Vakaustoimistoon on vuoden kuluessa saapunut yhteensä 566 kirjettä, anomusta ja lähetystä. Näistä on valtioneuvostolta ja eri ministeriöiltä saapunut 53, muista virastoista 55, vakaajilta ja astiankruunaajilta 288 sekä ulkomaisilta laitoksilta, toimimiltilta ja yksityisiltä henkilöiltä 170. V. 1934 oli vastaava luku 336.

Hyväksytyt mitaamis- ja punnitsemisvälineityypit.

Vakaustoimisto on vuoden aikana tarkastanut ja hyväksynyt 23 uutta vaakatyyppiä tai tyyppien muutosta ja 6 uutta neste-mittarityyppiä.

Vakaajatutkinto.

Asetuksenmukaisen vakaajatutkinnon ja siihen vaadittavat harjoitustyöt vakaustoimistossa ovat vuoden aikana suorittaneet seuraavat henkilöt: filosofianmaisterit Toivo Johannes Haaramo ja Tuure Johannes Pöimio, filosofiankandidaatit Heikki Vilhelm Hyyryläinen ja Saarni Kalervo Pekkala, sähköinsinööri Toivo Johannes Suo, maanmittausinsinöörit Leo Mauri Ahti, Kauko Heimo Nurmela ja Paavo Juhani Taskinen sekä tekniikan ylioppilas Osmo Kaarlo Aulanko.

Vakaustoimisto on oikeuttanut 5:nnen vakauspiirin vakaajan, insinööri K. J. Hakolan heinäkuun 16 päivästä lukien suorittamaan mekaanisten täsmävälineiden vakaamista.

Vakaamis- ja tarkastustyöt.

Vakaustoimistossa on vuoden aikana suoritettu seuraavat vakaus- ja tarkastustyöt yleisölle.

	Tutkittu yhteensä	Vaattu	Hylätty	Tarkastettu	
Mittanauhat	55	47	7	1	
Mittalangat	3	—	—	3	
Mitta-asteikot	125	119	6	—	
Mitta-astiat	8	—	—	8	
Punnukset	1 mg—500 mg	1 675	1 581	73	21
	1 g—500 g	275	226	49	—
	1 kg—50 kg	4	2	—	2
Vaa'at	18	13	4	1	
Lämpömittarit	167	121	34	12	
Tiheysareometrit	72	48	24	—	
Sakkarometrit	62	60	2	—	
Alkoholometrit	19	19	—	—	
Mittapullot	8	8	—	—	
Kipp-mittarit	6	6	—	—	
Pipetit	3 573	3 552	21	—	
Mittalieriöt	10	3	7	—	
Byretit	3	2	1	—	
Butyrometrit	17 500	17 474	26	—	
Loadometrit	7	4	1	2	
Yhteensä	23 590	23 285	255	50	

Vakaajien työmalleja on tutkittu seuraavasti:

	Kokoelmien lukumäärä	Kappale-luku
Mitta-astiat	5	45
Rautapunnukset	11	63
Messinkipunnukset	19	203
Levypunnukset	2	21
Yhteensä	37	332

Vakaajien vakaamien ja merkitsemien sekä astiankruunaajien merkitsemien eri

laatuisten välineiden lukumäärät ilmenevät sivuilla 6 ja 7 olevista taulukoista.

Vakaustoimiston tulot.

Vakaustoimistolla on kuluneen vuoden aikana ollut tuloja vakausmaksuista 78 550: 30, tyyppitarkastuksista 20 000: —, ja vakaustoimiston kiertokirjeistä ym. 262: —, eli yhteensä 98 812: 30 (vuonna 1934 olivat vastaavat tulot yhteensä 52 794: 50).

Helsingissä, vakaustoimistossa 28 päivänä elokuuta 1936.

Väinö Ahla.

Kalle Huhtala.

Taulukko v. 1935 vaatuista mittaamis- ja punnitusvälineistä.

Pituus- ja halkomittoja sekä mitta-astioita.

	Pituusmittoja	Halkomittoja	Puuksia valmistettuja mitta-astioita			Metallista tai lasista valmistettuja mitta-astioita					Laboratorio välineitä	
			1 hl—50 hl	10 l—50 l	5 dl—5 l	50 l—50 hl	5 l—20 l	1 l—2 l	5 cl—5 dl	Asteikolla varustettuja ja automaattisesti täyttyviä		Säilytys- ja kuljetus-astioita
Vakaustoimisto	166	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21 293
Uudenmaan lääni	793	191	12	390	1 593	46	504	5 967	3 620	1 343	—	—
Turun ja Porin lääni	1 913	82	71	490	1 429	12	249	2 575	865	446	1 282	—
Ahvenanmaan maakunta	73	—	—	32	28	—	117	274	114	67	21 947	—
Hämeen lääni	531	9	33	924	2 441	8	132	2 287	47 960	206	211	—
Viiipurin ”	1 065	15	78	1 777	2 034	38	144	2 503	5 107	361	—	—
Mikkelin ”	254	6	25	116	283	—	42	331	119	123	—	—
Kuopion ”	653	—	77	373	454	1	100	1 247	386	192	—	—
Vaasan ”	1 190	29	99	551	773	9	147	1 496	445	304	2 605	—
Oulun ”	1 193	—	78	290	278	317	232	694	256	351	6 034	—
Valtion rautatiet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maassa	7 831	532	473	4 943	9 293	431	1 667	17 374	58 872	3 393	32 079	21 293
Niistä:												
Kaupunkivakaajat	1 269	490	94	2 630	5 501	43	360	8 052	9 415	1 650	—	—
Maaseutuvakaajat	6 396	42	379	2 313	3 792	388	1 307	9 322	49 457	1 743	—	—
Astiankruunajat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32 079	—

Punnuksia ja vaakoja.

	Punnuksia			Vaakoja				
	1—50 kg	1—500 g	1—500 mg	Tasavartisia vaakoja	Kymmenes- ja juoksupainovaakoja	Heilitervaa	Puntareita	Muita vaakoja
Vakaustoimisto	2	226	1 581	13	—	—	—	4
Uudenmaan lääni	15 263	21 968	170	2 542	1 411	2 215	1 469	471
Turun ja Porin lääni	25 555	24 889	188	2 811	2 612	512	9 673	122
Ahvenanmaan maakunta	1 168	1 667	—	184	157	37	47	25
Hämeen lääni	22 074	48 351	342	4 392	2 831	224	1 063	90
Viipurin ”	20 873	27 488	178	3 199	2 881	288	3 208	245
Mikkelin ”	5 427	7 335	70	1 015	624	60	479	68
Kuopion ”	12 907	18 054	213	2 206	1 573	137	842	114
Vaasan ”	15 422	20 322	471	2 510	1 942	163	552	221
Oulun ”	12 834	35 013	362	2 013	1 403	186	165	175
Valtion rautatiet	6 374	4 440	—	73	1 036	72	—	153
Koko maassa	137 899	210 203	3 575	21 458	16 470	3 894	17 498	1 688
Niistä:								
Kaupunkivakaajat	99 199	125 809	1 308	14 670	12 883	1 307	16 257	1 096
Maaseutuvakaajat	38 698	84 168	686	6 775	3 587	2 587	1 241	588

Helsingissä, vakaustoimistossa 4 päivänä heinäkuuta 1936.

Sylvia Wallinen.